

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové, soudkyně JUDr. Petry Kamínkové a soudce Mgr. Ondřeje Hrabce ve věci

žalobce: **X. Y.**, narozený N., státní příslušnost U.,
hlášený pobyt X
zastoupen obecným zmocněncem O. K.
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu žalovaného

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající ve vyznačení zániku dočasné ochrany žalobce ke dni 27. 8. 2024 podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., z důvodu udělení kanadského víza, byl nezákonný.
- II. Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce je státním občanem Ukrajiny a v České republice pobýval z titulu dočasné ochrany, která mu byla udělena dne 24. 10. 2022 z důvodu sloučení s jeho manželkou podle § 51 zákona č. 221/2003 o dočasné ochraně (dále jen „zákon o dočasné ochraně“). Dne 13. 1. 2025 doručil soudu žalobu nadepsanou jako „*ŽALOBA na ochranu před nezákonným zachem žalovaného zrušení vízy dočasné ochrany a vydání výjezdního příkazu*“ a jako žalovaný správní orgán označil Policii České republiky, Krajské ředitelství Hlavního města Prahy (dále jen „policie“). Konkrétně se žalobce domáhal vydání následujících výroků:
 - I. *Zasah žalovaného, spočívající zrušení vízy dočasné ochrany č. 902062344 (platnost od 01.04.2024 do 31.03.2025) a vyloučení z poskytnutí dočasné ochrany, byl nezákonný.*
 - II. *Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušení žalobce a přikazuje se mu, aby vyznačil platnost dočasné ochrany cestovním dokladu žalobce.*
 - III. *Zasah žalovaného, spočívající v tom, že žalobci de 08.01.2025 byl vydán výjezdní příkaz, byl nezákonný.*
 - IV. *Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušení práv žalobce a přikazuje se mu, aby zrušil výjezdní příkaz a zrušení vyznačil do cestovního dokladu na štítku výjezdního příkazu.*
2. Policie se k žalobě vyjádřila a uvedla, že zrušení ani zánik dočasné ochrany není v její kompetenci, nýbrž spadá do gesce Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky. Zánik dočasné ochrany byl podle policie proveden pracovníky Ministerstva vnitra ČR. K vydání výjezdního příkazu podle § 50 odst. 1 písm. a) zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) přistoupila proto, že žalobce nedisponoval žádným pobytovým oprávněním. Žádné rozhodnutí o navrácení do domovského státu však nevydala.
3. Usnesením ze dne 13. 3. 2025, č. j. 3 A 4/2025-26, soud rozhodl, že v části, ve které se žalobce domáhá určení nezákonného zásahu spočívajícího ve zrušení dočasné ochrany a uložení povinnosti vyznačit platnost dočasné ochrany v cestovním dokladu žalobce (I. a II. část žalobního petitu), se žaloba vylučuje k samostatnému projednání. Žalobce totiž namítal nezákonnost dvou různých zásahů, které byly provedeny dvěma různými orgány. Pod sp. zn. 3 A 4/2025 soud proto projedná žalobu ohledně částí III. a IV. žalobního petitu. Pod sp. zn. 3 A 35/2025, tedy v nyní projednávané věci, soud posuzuje zákonnost zrušení víza dočasné ochrany v části I. a II. žalobního petitu.
4. Usnesením ze dne 10. 4. 2025, č. j. 3 A 35/2025-14, soud žalobce vyzval, aby upravil označení žalovaného tak, aby odpovídalo žalobním tvrzením. Žalobce tak dne 17. 4. 2025 učinil a soudu navrhl změnu žalovaného na Ministerstvo vnitra. Soud následně změnu žalovaného usnesením ze dne 24. 4. 2025, č. j. 3 A 35/2025-19, připustil.
5. V projednávané věci se soud zabývá otázkou, zda zrušení víza dočasné ochrany ze strany žalovaného Ministerstva vnitra bylo provedeno v souladu se zákonem.

Obsah správního spisu

6. Ze správního spisu soud zjistil následující relevantní skutečnosti.
7. Z žádosti o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 24. 10. 2022 vyplývá, že žalobci byla udělena dočasná ochrana. V úředním záznamu na této žádosti je uvedeno, že žalobce je rodinný

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

príslušník osoby, která pobývala na Ukrajině (nebo byla držitelkou mezinárodní ochrany na Ukrajině) před 24. 2. 2022 s tím, že sám žalobce na Ukrajině před tímto datem nepobýval.

8. Z oznámení o zahájení řízení ve věci odnětí dočasné ochrany ze dne 16. 4. 2024 vyplývá, že žalobci byla udělena dočasná ochrana podle § 51 zákona o dočasné ochraně z důvodu sloučení rodiny s manželkou žalobce paní Z. Y. Dle žalovaného si však manželka žalobce dočasnou ochranu neprodloužila. Tato skutečnost je důvodem odejmutí dočasné ochrany podle § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochraně.
9. Z usnesení poznamenaného do spisu ze dne 30. 8. 2024 vyplývá, že žalovaný řízení o odejmutí dočasné ochrany zastavil. Žalovaný si totiž v rámci prodloužení dočasné ochrany povšimnul, že žalobce má ve svém cestovním dokladu vylepené kanadské vízum. Podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“) tak došlo k zániku dočasné ochrany, a to ke dni 27. 10. 2022. Podle žalovaného tak zaniklo právo, kterého se řízení o odejmutí dočasné ochrany týká.

Žaloba

10. Žalobce uvedl, že je občanem Ukrajiny, a že byl držitelem dočasné ochrany na území ČR. Žalobce tvrdí, že mu bylo dne 8. 1. 2025 zrušeno vízum dočasné ochrany a že mu byl vydán výjezdní příkaz z důvodu neprodloužení dočasné ochrany jeho manželce. Žalobce má za to, že splňuje všechny zákonné podmínky pro dočasnou ochranu cizinců na území České republiky. Vyloučení z poskytnutí dočasné ochrany je podle žalobce v rozporu s právem Evropské unie, konkrétně s články 28 a 29 směrnice 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o dočasné ochraně (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“) a s právem České republiky, konkrétně se zákonem č. 65/2022 Sb.

Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s žalobcem bylo vedeno řízení o odnětí dočasné ochrany. Toto řízení bylo vedené pod sp. zn. OAM-4727/ZR-2024. V rámci tohoto řízení žalovaný zjistil, že se v cestovním dokladu žalobce nachází vyznačené dlouhodobé vízum vydané kanadskými orgány za účelem zaměstnání. Žalovaný proto vyhodnotil, že dočasná ochrana, kterou žalobce získal na dne 24. 10. 2022 podle § 51 zákona o dočasné ochraně za účelem sloučení rodiny zanikla podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. Žalovaný proto v informačním systému vyznačil zánik dočasné ochrany ke dni 27. 8. 2024, tedy ke dni, kdy zjistil, že se v cestovním dokladu žalobce nachází kanadské vízum.
12. Žalovaný dále uvedl, že zánik dočasné ochrany podle § 5 odst. 8 písm. d) vyznačoval pouze tam, kde bylo dlouhodobé vízum skutečně použito k cestě a pobytu na území vydávajícího státu. Žalobce však nikdy na území Kanady nebyl. Proto mu ostatně byla dočasná ochrana v roce 2023 a 2024 prodloužena. Žalovaný konstatuje, že „[...] zánik oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany panu žalobci ke dni 27. 8. 2024 skutečně vyznačil v informačním systému cizinců neoprávněně“.
13. Místo toho měl žalovaný pokračovat v řízení o odnětí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany postupem podle zákona o dočasné ochraně toto oprávnění odejmout, neboť odpadl důvod, po který mu byla dočasná ochrana udělena. Žalobce totiž požíval dočasnou ochranu z titulu sloučení s manželskou, která již sama držitelkou tohoto oprávnění nebyla. Žalobce navíc ani není osobou na kterou by se vztahovalo prováděcí rozhodnutí Rady EU

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

č. 2022/382, jelikož přede dnem 24. 2. 2022 vůbec nepobýval na území Ukrajiny – pobýval na území členských států EU a to jako držitel povolení k pobytu na území Maďarska.

14. Platnost oprávnění k pobytu, jehož zánik žalovaný nesprávně vyznačil, byla stanovena pouze do 31. 3. 2025. V současnosti by již toto oprávnění i bez vyznačení jeho zániku, bylo neplatné. Z tohoto důvodu jej nelze ani prodloužit – žalobce se totiž neregistroval k jejímu prodloužení. Žalobce má možnost znovu požádat o udělení dočasné ochrany.
15. Žalovaný závěrem připustil, že nepostupoval v souladu se zákonem. Tím, že oprávnění k pobytu žalobce bylo prodlouženo pouze do 31. 3. 2025, nelze v současnosti důsledky nesprávného postupu žalovaného zhojit, resp. lze je zhojit pouze evidenčně, což žalovaný učinil.
16. Žalovaný navrhuje, aby soud, pokud dospěje k závěru, že došlo k nezákonnému zásahu, neukládal žalovanému povinnost odstranit jeho následky.

Soudní přezkum

17. Městský soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce a ani žalovaný nevyjádřili ve stanovené lhůtě nesouhlas (§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“).
18. Podle § 82 s. ř. s. [k]aždý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
19. Podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. [o]právnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dále zaniká udělením víza k pobytu nad 90 dnů, povolení k pobytu nebo mezinárodní ochrany na území České republiky nebo v jiném státě.
20. Úvodem městský soud připomíná metodologii zkoumání přípustnosti a důvodnosti zásahové žaloby, kterou vymezil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve věci EUROVIA (rozsudek ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, č. 3687/2018 Sb. NSS). Na závěry učiněné v tomto rozsudku navázala další judikatura, i přes jeho zrušení nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, N 94/89 SbNU 387 (viz např. rozsudky NSS ze dne 12. 7. 2018, č. j. 2 As 93/2016-138; ze dne 18. 12. 2019, č. j. 1 Afs 458/2018-42, č. 3965/2020 Sb. NSS; ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 As 107/2020-85; ze dne 20. 9. 2022, č. j. 5 As 172/2021-26 nebo ze dne 19. 1. 2024, č. j. 5 As 94/2023-26).
21. Po podání zásahové žaloby je povinností soudu v první řadě zjistit, v čem konkrétně žalobce nezákonný zásah spatřuje a zda tvrzení žalobce odpovídají skutečnosti. V dalším kroku soud zkoumá přípustnost žaloby ve smyslu § 85 s. ř. s. Následně je úkolem soudu posoudit včasnost zásahové žaloby podle § 84 odst. 1 s. ř. s. V dalším kroku, ještě před věcným posouzením důvodnosti žaloby, soud zkoumá, zda nejsou dány jiné důvody odmítnutí podané zásahové žaloby, např. nedostatek procesní legitimace účastníků řízení.
22. V nyní projednávané věci není mezi účastníky řízení sporné, že žalovaný zrušil platnost víza dočasné ochrany. Žalovaný ve svém vyjádření výslovně připustil, že zánik oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany vyznačil ke dni 27. 8. 2024 neoprávněně. Uvedl též, že tím mohlo dojít k zásahu do práv žalobce.
23. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, jelikož žalobce se o nezákonném zásahu podle vyjádření policie dozvěděl nejpozději dne 8. 1. 2025. Jiné datum žalobce ani žalovaný netvrdil

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

a nevyplývá ani ze správního spisu. Pasivní legitimace žalovaného je rovněž dána. Podle § 83 s. ř. s. platí, že *žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah*. Žalobce je aktivně legitimován k podání žaloby, neboť to byl právě on, komu žalovaný vyznačil skončení dočasné ochrany.

24. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 1 Afs 217/2017-34, a tam citovanou judikaturu) je pro poskytnutí ochrany podle ustanovení § 82 s. ř. s. nezbytné kumulativní splnění pěti podmínek: žalobce musí být přímo (tj. 1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (tzn. „zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li být jediná z těchto podmínek naplněna, nelze ochranu poskytnout.
25. V projednávané věci soud považuje za zjevně splněné první, druhou a pátou podmínku, neboť vyznačení zániku dočasné ochrany představuje přímý zásah do práv žalobce. Úkon žalovaného zároveň není rozhodnutím; čtvrtá podmínka výše uvedeného testu je tedy rovněž splněna. Zbývá tak posoudit třetí podmínku, zda žádost o dočasnou ochranu byla žalobci vrácena jako nepřijatelná v souladu s právními předpisy, či nezákonně.
26. Na nyní posuzovanou věc dopadají závěry právní věty rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024-29:
- [d]ůvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě (zde v Kanadě) podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, není v souladu s čl. 1, čl. 3 odst. 5, čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES. Tento zákonný důvod proto nelze s ohledem na přímý účinek citovaných ustanovení směrnice aplikovat.
27. Soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Žalovaný dle vlastního tvrzení vyznačil zánik dočasné ochrany podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. z důvodu, že měl žalobce v cestovním pase vylepené kanadské vízum. Zároveň žalovaný připustil nezákonnost tohoto zásahu. Je proto nepochybné, že je splněna i třetí podmínka výše uvedeného testu.
28. Soud s ohledem na výše uvedené pod výrokem I. deklaroval, že zásah žalovaného byl nezákonným podle § 87 odst. 2 s. ř. s.
29. Žalobce se rovněž domáhal toho, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobce a aby mu přikázal vyznačit v cestovním dokladu platnost dočasné ochrany. Dočasná ochrana, jejíž neplatnost žalovaný nezákonně vyznačil v informačním systému, však trvala pouze do 31. 3. 2025. Soud proto nemůže přikázat žalovanému, aby vyznačil platnost dočasné ochrany.
30. Z hlediska ochrany práv žalobce je podstatné, že žalobce může požádat o dočasnou ochranu znovu. V případě takové opakované žádosti bude žalovaný vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku. Udělení kanadského víza nemůže být důvodem odnětí dočasné ochrany. V případě, že žalovaný žalobci dočasnou ochranu neudělí z jiného důvodu (nebo ji vyhodnotí jako nepřijatelnou), bude mít žalobce možnost proti takovému postupu žalovaného brojit novou žalobou.
31. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Od soudního poplatku byl žalobce osvobozen ze zákona. Žalobce byl sice zastoupen

obecným zmocněncem. Za důvodně vynaložené náklady právního zastoupení je však možné považovat pouze náklady na zastoupení advokátem nebo daňovým poradcem. Žalobce žádné jiné náklady řízení netvrdil. Soud proto II. výrokem rozhodl, že se žalobci náhrada nákladů řízení nepřiznává. Výrokem III. soud určil, že žalovaný na náhradu nákladů řízení nemá právo, jelikož ve věci úspěch neměl.

32. Pro úplnost soud doplňuje, že o žalobních návrzích směřujících proti vydání výjezdního příkazu soud rozhodne v samostatném řízení vedeném pod sp. zn. 3 A 4/2025.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. usnesením odmítne.

Praha 30. června 2025

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.